

RASSPECIFIKA AVELSSTRATEGIER FÖR NORRBOTTENSPETS 2016

INNEHÅLL

Historik	4
Populationen	5
REGISTRERINGAR	5
Målsättning	6
Tillvägagångssätt	6
Djur använda i aveln	6
Målsättning	6
Tillvägagångssätt	7
Inavelsgrad.....	7
Målsättning	7
Tillvägagångssätt	7
Föräldradjurens meritering, Jakt och utställning.....	8
Målsättning	9
Tillvägagångssätt	9
Hälsa	9
Epilepsi.....	9
Målsättning	9
Tillvägagångssätt	9
Patellaluxation	10
Målsättning	10
Tillvägagångssätt	10
Ögon	10
Målsättning	10
Tillvägagångssätt	10
Hälsoprogram	11
Övriga sjukdomar, defekter.....	11
Målsättning	11
Tillvägagångssätt	11

Funktion – Jaktliga egenskaper	11
De jaktliga egenskapernas utveckling	11
Jaktprovsstatistik	12
Målsättning	12
Tillvägagångssätt	12
Funktion – Exteriör	13
Målsättning	13
Tillvägagångssätt	13
Förankring av RAS	13

HISTORIK

Raserna inom Specialklubben för skällande fågelhundar (SSF), Norrbottenspetsen och Finsk spets, har med stor säkerhet gemensamt ursprung inom en relativt nära tidshorisont. När man i Finland på senare delen av 1800-talet började renodla den finska spetsen var de i alla färger, med mycket vitt, grått och också svarta inslag. Finnarnas målsättning var att konsolidera den mer enfärgade finska spetsen, vilket innebar att man försökte eliminera de andra färgerna. I norra Finland och stora delar av norra Sverige fanns dock hundar med variationen i färgerna kvar, vilka sannolikt är grunden till det vi idag kallar norrbottenspets. Alla spetsraser som registrerades i svenska kennelklubben före 1906 gick under namnet Nordiska spetsar. Bankdirektör S Sahlin skrev i sin monolog 1908 över den nordiska spetsen att *"dessa i regel småväxta fågelhundar, som man finner rätt allmänt i övre Norrlands skogsbygder, vars enda egentliga hundstam de äro"*. Den beskrivs av E Orstadius i jägareförbundets tidskrift om dess arbetssätt som också i dag är helt korrekt.

Svenskarna ville ta efter det finska initiativet och renodla Norrbottens fågelhund, som den då hette. Man möter den också i den tidens litteratur under namnet *"nybyggarspets"*. I Svenska kennelklubbens tidskrift kunde man 1912 läsa att deras spetshundssektion beviljat *"ett anslag af 100 kr till understödjandet af pågående renodlingen av Norrbottens fågelhund. Den ras man härigenom avser att fixera, påminner mycket om den finska spetsen."*

Löjtnant Kantzov i Boden var en av de första som intresserade sig för rasen. Han skriver 1911 i brev till kennelklubben att han ända sedan 1907 med stort intresse noterat allt om Norrbottens fågelhund. Han insände också förslag till en rasstandard, som till utseende liknar en finnspets som inte blivit avlad på färg. Han beskriver vidare den typ som allmogen anser vara den rätta fågelhunden och sorterar då bort lapphund och gråhund. Han beskriver också att den har nedärvt anlag för att skälla ekorre, *"hvilket dock i så fall utan svårighet bör kunna tagas ur dem."* Kantzov bedömde att rasen i mitten av 1800-talet förekom allmänt, men år 1912 endast på enstaka gårdar inom dess gamla utbredningsområde, som bedömdes vara i skogslandet fem mil från kusten, från finska gränsen till Umeå älv i söder. Kantzovs arbete med rasen ledde fram till en rasstandard och ett officiellt godkännande, men det blev inte mycket mer. Ett av skälen till misslyckandet var att den liknade den finska spetsen alltför mycket, samt att kontakten med folket som ägde dessa hundar var bristfällig. Norrbottens skällande fågelhund avfördes så 1947 ur SKK:s register, eftersom någon individ av rasen inte varit känd sedan 1936.

Men det fanns många rastypiska hundar kvar i Norrbottens inland. I slutet av 50-talet, när Stig Onnerfeldt kom inflyttande till Pajala, upptäckte han att här och var på gårdarna fanns spetsar som han hört och läst om. Då föddes tanken på att återuppliva denna ras. Hans ambition var att få fram så många rastypiska hundar att SKK skulle godkänna den som ras. Med hunden Blondie av Bjerkefall, reste han runt på olika utställningar för att visa upp och skapa förståelse för rasen. Han skrev också artiklar i jakt- och hundpress som väckte intresse och sympati, och han började själv med uppfödning av Norrbottenspetsar. Men att skapa en ny ras kräver förutom entusiastiska hundägare och uppfödare en rasklubb. I det här fallet bildades en fågelhundsektion av Norrbottens älghundsklubb år 1963. 1964 kom rasen Norrbottenspets på remiss till sektionen, men intresset var dåligt. Först 1966 kunde man enas om att rasen skulle omhändertas under sektionens verksamhet. Trots ett stort motstånd, där man talade om dess likhet med finsk spets och att jaktformen med ekorrjakt var en svunnen epok, lyckades man övertyga nog många i styrelsen. Rune Samuelsson fick så i uppdrag att skapa underlag för en inventering och skrev 1967 ett utlåtande som tillsändes tidningar, jaktorganisationer, skogsfolk och andra som kunde ha vetskap om var sådana hundar fanns att finna. Resultatet blev över förväntan och över 100 hundar granskades, av vilka hälften hållt måttet. 36 av dessa kom till den första utställningen i Öjebyn 1967. De var förstaeligt av skiftande kvalité, varierande storlekar, typ och färg. Men för att SKK skulle godkänna den som ras, krävdes att det fanns en specialklubb som kunde ta hand om den och då ansökte man om att få

bilda specialklubb för skällande fågelhundar, vilket beviljades 1967. Det återuppväcktes inte bara en ras detta år, utan också en ny specialklubb inom SKK bildades.

POPULATIONEN

I Sverige beräknas det finnas omkring 1500 norrbottenspetsar. Motsvarande bedömning för Finland uppgår till ca 2400 hundar och i Norge ca 100 st. Lägg siffrorna för respektive land ihop till en population får vi totalt omkring 4000 individer. Ser man bara till Sverige är avelsbasen liten, men ses Norden som en helhet blir den betydligt större. Det förutsätter dock att det sker avelsutbyte länderna emellan och då framförallt med Finland.

REGISTRERINGAR

Antalet registreringar fluktuerar, delvis efter yttre faktorer såsom fågeltillgången, men ligger ändå på en relativt stabil nivå i Sverige. I medeltal var antalet registreringar 143 st/år under perioden 2004 till 2014.

I Finland kan man se en ökande trend under samma period och antalet registrerade hundar är nu betydligt högre i Finland än i Sverige.

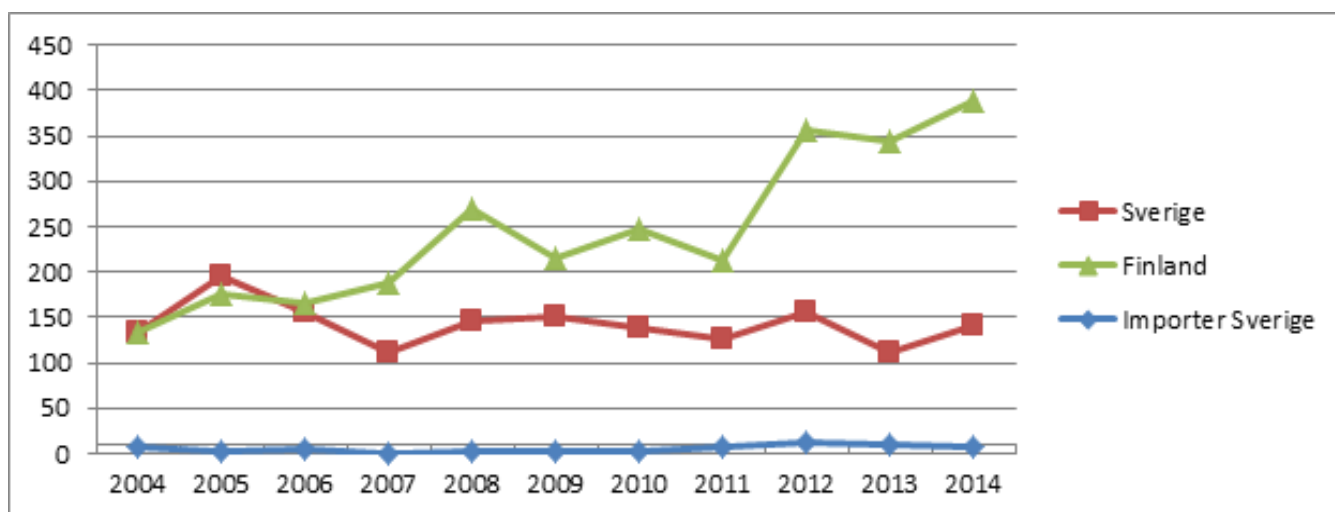
Importerna till Sverige utgör under perioden 2004-2014 bara några procent av totala antalet registreringar. Finland har å sin sida ännu lägre antal import. Detta antyder att populationerna i Sverige och Finland är relativt isolerade från varandra. Antalet import beskriver dock inte helheten avseende avelsutbytet mellan länderna, eftersom det också förekommer viss avel över gränserna. Denna är dock låg, även om ingen exakt siffra kan presenteras. Detta förklaras inte bara med geografiska avstånd och språkliga svårigheter, utan säkert också av att hanhundlistorna vid avelsrådgivning har varit renodlat nationella. Undantaget här är Norge, där samarbete i avelsrådgivning har skett med Sverige. Den norska populationen är dock som angivits ovan mycket liten.

Norrbottenspetsar förekommer förutom i Sverige, Finland och Norge även i exempelvis Danmark och Nordamerika. Dessa populationer består dock av hundar som inte används till jakt. Eftersom norrbottenspetsen är en jakthundsras och aveln strävar efter att förbättra dess jaktliga egenskaper, är dessa populationer av litet intresse för avelsutbyte.

En svårighet med import av hundar från Finland är de regler som infördes i december 2014 för att förhindra spridning av rabies. Dessa regler innebär att import av valp yngre än 15 veckor inte längre är möjlig, vilket förmodligen minskar intresset för import. För import från av valpar Norge finns däremot inte denna restriktion.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sverige totalt (importer)	134 (8)	195 (3)	157 (4)	112 (1)	147 (2)	152 (2)	138 (2)	127 (6)	157 (11)	112 (10)	142 (8)
Finland totalt (importer)	133 (1)	175	165	187 (2)	270 (3)	215 (1)	248	214 (1)	357 (3)	345 (2)	389 (3)

Tabell 1. Antal registrerade hundar per år i Sverige och Finland. Inom parentes antalet importerade hundar.

Figur 1. Antal registreringar per år i Sverige och Finland.

MÅLSÄTTNING

- Ökat antal registrerade hundar, förutsatt att det sker med bibehållna krav på meriterade djur i avel. Öka antalet import och export till Finland och Norge.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Rekommendation av utländska valpkullar vid valphänvisning, förutsatt att föräldradjuret är meriterade och även ur andra aspekter kan anses vara av intresse för avelsutbyte.
- Ökat intresse för jakt med rasen genom marknadsföring på exempelvis sociala medier och jaktmässor.

DJUR ANVÄNDA I AVEL

De senaste åren indikerar en minskning av gapet mellan antalet tikar och hanar som används i avel, vilket ännu innebär ett bättre nyttjande av avelsbasen. Att återanvändningen av hanar under samma period ligger under 20 % procent får anses bra, särskilt om de hanar som används har goda meriter (se nedan). Det är dock för kort period för att säkert kunna säga att trenden är varaktig.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kullar	25	46	34	28	37	40	31	28	28	26	31
Tikar	25	45	34	27	37	39	31	28	28	26	31
Hanar	18	30	29	19	27	26	23	25	25	21	27
Gap	7	15	5	8	10	13	8	3	3	5	4

Tabell 2. Antalet individer använda i avel varje år.

MÅLSÄTTNING

- Fler individer i avel av både tikar och hanar. Ökad användning av hanhundar från Norge och Finland.

- Undvika att hane används till mer än en tik under samma kalenderår, med undantag om avel sker över gränserna.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Fortsatta rekommendationer om restriktion i antalet kullar för varje avelsdjur.
- Gemensam hanhundslista för de nordiska länderna och utarbetande av rutiner för hur man ska underlätta för hundägare som är intresserade av att resa till annat land för parning. Framtagande av gemensamma riktlinjer för vilka krav på avelsdjuren som ska gälla för att respektive land ska bistå i detta.

Till varje svensk tik ska rekommenderas en utländsk hane och SSF ska verka för att även Finland rekommenderar hanar i Sverige vid avelsrådgivning.

INAVELSGRAD

Den genomsnittliga inavelsgraden i rasen, beräknat på fem generationer, ligger i genomsnitt strax över 1 % och har så varit under lång period. Det är en låg siffra, vilket är positivt. Inavelsgraden måste hållas låg, särskilt med beaktande av rasens ringa storlek.

Figur 2. Genomsnittlig inavelsgrad.

MÅLSÄTTNING

- Hålla inavelsgraden fortsatt låg. Maximalt 2 % inavelsgrad för varje rekommenderad parning och helst under 1 %.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Beräkna inavelsgrad för varje kombination som är aktuell vid rekommendation inför parning och avråda från parning vid inavelsgrad över 2 %. I första hand rekommendera parningar med högst 1 % inavelsgrad.

FÖRÄLDRADJURENS MERITERING, JAKT OCH UTSTÄLLNING

Norrbottenspetsen är en utpräglad jakthund. Dess användning som skällande fågelhundvid jakt på skogsfågel är den enda jaktform på vilken den bruksmeriteras i Sverige. Enligt gällande rekommendationer ska avel inriktas på individer med lägst 2:a pris på jaktprov. I Finland får rasen även starta på jaktprov för älg, men antalet starter är mycket lågt.

För tiden före 2008 finns ingen tillgänglig statistik över meriter hos parade hundar. Under 2010-2014 har i snitt 28 % av tikarna använda i avel haft minst 2:a pris på jaktprov. Det är en låg siffra som antagligen förklaras av flera faktorer. God avsättning för valpar och liten prisskillnad mellan valpar efter meriterade och omeriterade avelsdjur kan möjligen minska motivationen för tikägare att meritera sina tikar. Alternativet är att vi idag till stor del avlar på tikar som inte håller tillräckligt hög jaktlig klass. Detta kan långsiktigt skada rasens jaktliga användbarhet allvarligt. God uppföljning av jaktprovresultat och utvecklingen av jaktmeriter på tikar använda i avel är viktigt.

När det gäller utställning är det högre andel av tikarna använda i avel som är meriterade och erhållit minst Good, ca 82 %.

År	2010	2011	2012	2013	2014
Meritering på avelsdjur					
Antal använda tikar	31	28	28	26	31
- varav minst 2:a pris på jaktprov	10 (32 %)	7 (25 %)	7 (25 %)	7 (26 %)	8 (25 %)
- varav minst Very Good/2:a pris på utställning	26 (83 %)	22 (78 %)	25 (89 %)	21 (80 %)	20 (64 %)
Antal använda hanar	23	25	25	21	27
- varav minst 2:a pris på jaktprov	14 (60 %)	13 (52 %)	11 (44 %)	9 (42 %)	8 (29 %)
- varav minst Very Good/2:a pris på utställning	22 (95 %)	22 (88 %)	21 (84 %)	17 (80 %)	21 (77 %)

Tabell 3. Meriter för de hundar som använts i avel.

På hanhundssidan ser det bättre ut med större andel jaktligt meriterade avelsdjur. Under perioden 2010-2014 har 47 % av hanarna som använts i avel varit jaktligt meriterade med minst 2:a pris. Detta får ses som acceptabelt, särskilt som gapet mellan tik och hane i antal individer använda i avel varit lågt och man alltså uppenbarligen använt många meriterade hanar. Det är dock värt att påpeka att önskemålet är att avel ska ske på individer med minst andra pris på jaktprov.

När det gäller utställning är det hög andel av hanarna använda i avel som är meriterade, ca 86 %. Trenden är tyvärr nedåtgående avseende både jaktliga meriter och utställningsmeriter på de hundar som använts i avel. Detta är svårt att förklara. Antalet starter på jaktprov varierar med tillgången på skogsfågel, men på senare år ses en svagt uppåtgående trend för antalet individer som startar på både jaktprov och utställning. Med fler starter brukar antalet meriterade djur öka och därmed borde också andelen meriterade djur i avel öka, men så tycks alltså inte vara fallet. Urvalet av avelsdjur sker alltså inte bara på meriter från jaktprov. En bidragande

förklaring till detta kan vara att norrbottenspetsen blivit alltmer populär för jakt på bland annat älg och vildsvin, framförallt i de södra delarna av Sverige. Dessa hundar kommer sannolikt inte ut på jaktprov i någon större utsträckning, eftersom jaktproven som skrivits ovan enbart omfattar skogsfågel. Möjligen avstår man då också exteriör meritering.

MÅLSÄTTNING

- Öka andelen jaktmeriterade individer i avel och bibehålla hög andel utställningsmeriterade hundar i avel.
- Få fler hundägare att starta sina hundar på framförallt jaktprov, men även utställning.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Ta fram kort informationsmaterial om specialklubben för skällande fågelhundar och dess verksamhet med jaktprov, utställning och klubbtidningen Ståndskall. Detta skickas ut av avelsråden till uppfödare som kontaktar dem för avelsrådgivning och kan sedan delas ut till valpköpare.
- Fortsätta arbetet med att få hundägare som aldrig startat sina hundar på jaktprov att göra detta genom reducerad anmälningsavgift, specialprov för "nybörjare" och andra riktade åtgärder.

HÄLSA

Norrbottenspetsen är en frisk ras med små sjukdomsproblem. Denna bild bekräftas om man studerar försäkringsbolagens statistik över sjukdomar och dödsfall. De sjukdomsfall som förekommer skall ses i ljuset av det, och ges rimlig tyngd i avelsarbetet. Det handlar i stor utsträckning mer om att bevaka sjukdomsläget än att arbeta med långtgående åtgärdsprogram.

De sjukdomar/defekter som främst hanteras inom rasen är ögonsjukdomar, epilepsi och patellaluxation.

EPILEPSI

Sjukdomen uppmärksammades inom rasen under senare halvan av 00-talet, när några fall blev kända. Då initierades en omfattande kartläggning som genomfördes med aktivt sökande efter fall även långt tillbaka i tiden. Detta gjordes inte bara genom skrivande i klubbtidning och på hemsida, utan ett stort antal uppfödare och hundägare kontaktades. Antalet kända fall ökade då från en handfull till cirka 50. Av de hundar som registrerats 2000-2005 har 2 % epilepsi, vilket inte är någon alarmerande hög siffra.

Analyser av stamtavlorna visar att sjukdomen förekommer med stor spridning i rasen. Flertalet fall saknar nära släktingar med sjukdomen, men det förekommer också exempel på familjär anhopning där det med större sannolikhet är frågan om en ärftlig arvsgång.

MÅLSÄTTNING

- Bibehålla låg frekvens epilepsi inom rasen.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Följa gällande riktlinjer i avelsrådgivningen.
- Bibehålla hög rapporteringsgrad av de fall som uppstår.

PATELLALUXATION

Patellaluxation innebär att knäskålen (patella) kan förflyttas från sin normala position antingen utåt (lateral luxation) eller inåt (medial luxation). Goda genetiska studier saknas av patellaluxation, men det faktum att frekvensen varierar kraftigt mellan olika raser och mellan olika familjer är indikationer på att sjukdomen är ärftlig, även om den exakta arvs gången är okänd.

Endast ett litet antal fall av patellaluxation är kända inom rasen, men mörkertalet kan vara stort eftersom ett litet antal hundar undersöks. Det är också känt att rapporteringen av undersökningsresultaten till SKK inte är fullständig.

MÅLSÄTTNING

- Att minimera mörkertalet av sjuka hundar.
- Att minska förekomsten av patella luxation i rasen.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Vid avelsrådgivning rekommendera att hundarna undersöks avseende patella, t.ex. i samband med ögonlysning.
- Att enbart avla på friska individer.
- Försiktighet med avel på individer med nära släktingar med patellaluxation.

ÖGON

På 1980-talet uppmärksammades att uppskattningsvis 25 % av norrbottenspetsarna led av grå starr (katarakt) i form av övrig partiell (ÖP) katarakt. På grund av detta startades ett hälsoprogram. Detta innebär krav på ögonundersökning av individer som används i avel. Eftersom den katarakt ÖP som rasen led av är dominant ärftlig, har den i stort sett försvunnit från rasen. Fortfarande förekommer enstaka fall av katarakt, men de uppvisar inte samma ärftlighet. Också enstaka fall av progressiv retinalatrofi (PRA) har noterats under de år som hälsoprogrammet gällt. Denna har recessiv arvs gången, vilket innebär att antalet anlagsbärare är betydligt större och man kan förvänta sig att enstaka fall kommer att uppstå i framtiden. Även i Finland har man krav på ögonundersökning, men där har man på senare år uppmärksammat även andra ögonsjukdomar än katarakt och PRA.

MÅLSÄTTNING

- Att hindra spridning av ögonsjukdomar.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Följa aktuellt hälsoprogram med krav på ögonlysning.
- Uppmärksamma vad som händer i Finland, speciellt som det är önskvärt med ökat avelsutbyte därifrån.

HÄLSOPROGRAM

Som nämnts ovan är norrbottenspetsen föremål för ett centralt hälsoprogram avseende PRA. I sammanfattning innebär det att registreringsförbud råder för avkomma efter föräldradjur som ej har officiellt ögonundersökningsresultat. Ögonintyget får ej vara äldre än 1 år.

Ögonundersökningsresultat											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Katarakt	5	4	6	5	5	6	6	2	1	5	4
Retinasjukdom	0	1	0	2	1	1	0	1	0	3	0
Övrigt	0	1	0	0	0	0	0	2	2	3	0
Utan anmärkning	90	89	74	101	91	96	78	84	83	72	93

Tabell 4. Ögonundersökningresultat.

Som framgår av tabellen ovan är andelen ögonundersökningar med avvikande fynd relativt låg, men visar ingen sjunkande tendens. För aveln är det på rådande nivå inget stort problem med ögonsjukdomarna, eftersom den stora majoriteten hundar är utan anmärkning. Om det blev spridning av ögonsjukdomar igen skulle man snabbt kunna befinna sig i en situation som på 1980-talet, när möjligheterna till avel på andra egenskaper än friska ögon blev kraftigt begränsade, vilket skulle försvåra möjligheterna till utveckling av de jaktliga och exteriöra egenskaperna. Man bör också beakta att det i Finland har noterats relativt många fall av distichiasis och PHTVL/PHPV, liksom också PPM. SSF har som målsättning att öka avelsutbytet med Finland, men riskerar då att i Sverige få ökad förekomst av dessa ögonsjukdomar. Med anledning av detta och de stora konsekvenserna av även relativt få sjukdomsfall i en så liten ras som norrbottenspetsen, finns ingen anledning till ändring i nuvarande hälsoprogram.

ÖVRIGA SJUKDOMAR, DEFEKTER.

Övriga sjukdomar/defekter som förekommer i de flesta hundraser förekommer inom rasen i ringa omfattning. Dessa skall dokumenteras när de rapporteras.

MÅLSÄTTNING

- Att förhindra spridning av sjukdomar av misstänkt ärftlig karaktär.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Att dokumentera rapporterade sjukdomar/defekter och vid behov vidta åtgärder.
- Att enbart avla på friska individer.

FUNKTION – JAKTLIGA EGENSKAPER

DE JAKTLIGA EGENSKAPERNAS UTVECKLING

Det verktyg som finns tillgängligt för att mäta rasens jaktliga egenskaper är jaktprovsverksamheten. På jaktproven bedöms flera olika moment som ger information om egenskaper, som kan vara av intresse för avelsarbetet. Totalpoängen och det pris som hunden tilldelas säger alltså inte allt om dess jaktliga förmåga.

JAKTPROVSSTATISTIK

Variationer i fågeltillgång har betydelse för både antalet starter och provresultat. Man kan dock som angivits ovan även vid prov med dålig fågeltillgång få en uppfattning om flera av hundens egenskaper.

Söket är en central och sannolikt starkt nedärvbar egenskap. Även skallets art och natur är sannolikt ärftligt. Sannolikt finns fler egenskaper som är ärftliga. Analys av detta försvåras av att införsel av data och bearbetning av detta måste ske manuellt. Flera krav har noterats på ett nytt systemstöd för att kunna förbättra och fördjupa statistiken.

Tabell 6 Meriteringsstatistik

Meritering	Utfall 2010	Utfall 2011	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014
Jaktprov					
– Antal starter (varav individer)	122(48)	126 (?)	71 (37)	104 (47)	120 (51)
– Antal till 1:a pris	16	11	4	2	10
– Antal till 2:a pris	16	16	6	9	16
– Antal till 3:e pris	32	37	23	21	30
Utställning					
– Antal starter (varav individer)	173(125)	164(128)	197 (125)	188 (138)	189 (142)
– Antal till pris – CK/Cert	38/17	48/11	58/14	56/15	39/11
– Antal till pris – 1:a pris. 2011 - Excellent	92	67	68	73	71
– Antal till pris – 2:a pris. 2011 – Very good	55	57	61	52	67
– Antal till pris – 3:e pris. 2011 – Good	19	27	50	47	39
– Antal till pris – 2011 - Sufficient.		10	16	14	6

Intresset för meritering ökar vilket är mycket bra.

MÅLSÄTTNING

- Förbättrade genomsnittliga egenskapspoäng på jaktprov.
- Att verka för att fler startar sina hundar på prov.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Att öka förståelsen av vikten att provmeritera sina hundar, för att kunna utveckla rasen jaktligt.
- Beaktande av egenskapspoäng vid avelsrådgivning.

FUNKTION – EXTERIÖR

Av tabellen ovan framgår att de hundar som startar på utställning ofta tilldelas högt pris och att endast ett mycket litet antal hundar får lägre pris än good. Detta avspeglar antagligen den verkliga situationen, med en exteriört väl konsoliderad ras där flertalet individer följer rasbeskrivningen väl. Som framgår av tabellen ovan är det ett betydligt större antal individer som startar på utställning än på jaktprov.

Tandbortfall förekommer, vanligen av premolarer. På utställning ska tandstatus bedömas och eventuellt bortfall noteras och beaktas vid prissättning.

MÅLSÄTTNING

- Att hundarna även fortsättningsvis ska följa rasstandarderna väl.
- Att verka för att fler hundar startas på utställning.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Bevaka att man inte får ökad frekvens av exteriöra avvikelser.
- Beakta tandbortfall i avelsrådgivningen och bevaka att det inte ökar i frekvens.
- Försöka få hundägare att till avelsråden skicka bilder och uppgifter om storlek på tikar och täckhundar för att undvika kombinationer med ökad risk för exteriöra avvikelser.
- Regelbundna exteriördomarkonferenser.

FÖRANKRING AV RAS

Remiss etc.

Sammanfattning/Kärnfrågor

resonemang

Hälsa: Bevaka.

Population

Jaktmeritering och avel

Utställningsmeritering och avel

Bilaga Utlåtande RAS för norrbottenspets version 1**Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat RAS för Norrbottenspets.**

Dokumentet är förankrat genom att det varit ute på remissrunda till samtliga lokalklubbar samt funnits tillgängligt på klubbens hemsida.

RAS för Norrbottenspets har en korrekt disposition för de olika underavdelningarna.

Historiken är utförlig och beskriver på ett bra sätt hur rasens ursprung ser ut. Rasen var nära att försvinna men räddades i slutet av 60 talet.

Rasen är frisk och sund. Avelsdjur har ögonlysts innan registrering av avkomma och det har haft en mycket gynnsam påverkan på förekomsten av katarakt ÖP inom rasen. PRA har observerats inom rasen, och gällande den ögonsjukdomen har rasklubben tydliga avels strategier.

Utöver ögonsjukdomar så förekommer det egentligen inga genetiska sjukdomar inom rasen.

Tandförluster förekommer dock och för denna defekt finns avelsrekommendationer.

Rasklubben har genom riktade avelsanvisningar breddat avelsbasen och även fått ned inavelsgraden till mycket låga nivåer. Även här fungerar rasklubbens riktlinjer på ett bra sätt. I en numerärt liten ras som Norrbottenspets är det av största vikt att säkerställa den genetiska variationen och undvika nära släktskapsparningar, vilket rasklubben aktivt arbetar för.

De Norrbottenspetsar som kommer till jaktprov är förhållandevis få. Förhoppningsvis uppmärksammar ägarna till tilltänkta avelsdjur rasklubbens arbete i frågan, då det är av stor vikt för framtida avelsarbete att rasens jaktliga funktion är känd. Arbete pågår för att få fler att starta på jaktprov, vilket är en riktig prioritering för rasen. Här ligger ett av rasklubbens viktigaste framtida arbeten.

Rasklubben verkar också för att få fler hundar till utställning för att kunna få en överblick hur rasens exteriöra förtjänster och nackdelar. Förhoppningsvis uppmärksammar fler uppfödare och hanhundsägare rasklubbens uppmaning.

Vill slutligen önska lycka till med fortsatt avels arbete.

Nödinge 20091027

Monica Henriksson